

Mokėjimo įstaigų veiklos apžvalga

2015 m. I ketvirtis

ISSN 2335-8211 (ONLINE)

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.
© Lietuvos bankas, 2015

Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
Tel. (8 5) 268 0029, faksas (8 5) 268 0038

www.lb.lt
info@lb.lt

VYKDYTA VEIKLA

2015 m. pirmąjį ketvirtį licencijų teikti mokėjimo paslaugas nebuvo suteikta.

2015 m. balandžio 1 d. Viešajame mokėjimo įstaigų sąrašė buvo užregistruotos 37 mokėjimo įstaigos. Iš jų 25 turėjo licencijas, suteikiančias teisę teikti mokėjimo paslaugas Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse (šia teise pasinaudojo 3 mokėjimo įstaigos: UAB „Worapay“, UAB „Alternative Payments“ ir „TT Express“, UAB), 12 įstaigų turėjo mokėjimo įstaigos ribotos veiklos licencijas, galiojančias tik Lietuvos Respublikoje ir numatančias, kad mokėjimo įstaigos per pastaruosius 12 mėn. įvykdytų mokėjimo operacijų sumos vidurkis būtų ne didesnis kaip 3 mln. Eur per mėn. Pažymėtina, kad 30 iš visų licencijas turinčių mokėjimo įstaigų turėjo licencijas, suteikiančias teisę teikti vienintelę mokėjimo paslaugą – pinigų perlaidas, 3 – mobiliojo ryšio tinklo operatoriaus teikiamą mokėjimo paslaugą, 4 – įvairias mokėjimo paslaugas.

Mokėjimo įstaigos 2015 m. pirmąjį ketvirtį iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos uždirbo 5 mln. Eur pajamų. Palyginti su atitinkamu 2014 m. ataskaitiniu laikotarpiu, mokėjimo paslaugų pajamos šiek tiek (102 tūkst. Eur) sumažėjo. Pajamų iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos sumažėjimą 2015 m. pirmąjį ketvirtį nulėmė sumažėjusios 15 mokėjimo įstaigų pajamos iš šios veiklos.

Dauguma mokėjimo įstaigų, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, vykdė ūkinę ir komercinę veiklą, o mokėjimo paslaugas teikė tik kaip papildomas, todėl ataskaitinę datą, kaip ir ankstesnėmis ataskaitinėmis datomis, ir pajamų iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos dalis, ir įsiskolinimų už teikiamas mokėjimo paslaugas dalis buvo nedidelė – sudarė atitinkamai 4 proc. visų pajamų ir 2,7 proc. visų įsipareigojimų. Tam įtakos turėjo daugumos mokėjimo įstaigų, ypač mobiliojo tinklo operatorių, vykdomos veiklos modelis, kai didžioji pajamų dalis gaunama vykdamas ūkinę ir komercinę veiklą, o mokėjimo paslaugos yra tik papildoma veikla.

Bendra mokėjimo įstaigų per pastaruosius 12 mėn. atliktų mokėjimo operacijų apyvarta sudarė 1,9 mlrd. Eur. Palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, ji sumažėjo 74 mln. Eur. Tam didžiausios įtakos turėjo 19 mokėjimo įstaigų mokėjimo operacijų apyvartos sumažėjimas minėtu laikotarpiu. Be to, 4 mokėjimo įstaigos, licencijas teikti mokėjimo paslaugas gavusios 2014 m., veiklos nevykdė ir 2015 m. pirmąjį ketvirtį. Kaip ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, 2015 m. pirmąjį ketvirtį mokėjimo įstaigų sistemoje dominavo kelios mokėjimo įstaigos – didžiausią pajamų (69 %) ir bendros mokėjimo operacijų apyvartos dalį (73 %) sudarė 3 mokėjimo įstaigų dalis. 2015 m. pirmąjį ketvirtį 9 mokėjimo įstaigos gavo pajamų vien tik iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos arba jų gautos pajamos sudarė daugiau kaip 90 proc. visų pajamų.

AB Lietuvos paštas 2015 m. pirmąjį ketvirtį, kaip ir praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais, pagal suteiktų mokėjimo paslaugų apimtį užėmė gana reikšmingą vietą visoje mokėjimo įstaigų sistemoje. 2015 m. pirmąjį ketvirtį šios bendrovės pajamos iš mokėjimo paslaugų teikimo veiklos sudarė 39 proc. visų mokėjimo įstaigų gautų mokėjimo paslaugų pajamų. AB Lietuvos pašto 12 mėn. atliktų mokėjimo operacijų apyvarta sudarė 43 proc. visų mokėjimo įstaigų mokėjimo operacijų apyvartos. Reikia paminėti, kad sumažėjus bendrai mokėjimo įstaigų apyvartai, per metus AB Lietuvos pašto užimama bendros apyvartos dalis padidėjo 1 proc. p. AB Lietuvos pašto pajamų iš mokėjimo paslaugų teikimo dalis, kaip ir 2014 m. pirmąjį ketvirtį, sudarė 39 proc. visų mokėjimo įstaigų gautų mokėjimo paslaugų pajamų.

VEIKLOS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ REIKALAVIMŲ VYKDYMAS

Visos mokėjimo įstaigos vykdė Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme (toliau – įstatymas) nustatytą mokėjimo paslaugų vartotojų gautų lėšų apsaugos reikalavimą, šias lėšas atskyrė nuo kitų fizinių arba juridinių asmenų lėšų ir jas laikė kredito įstaigų sąskaitose. Ataskaitinę datą 8 mokėjimo įstaigos taikė ir kitą mokėjimo paslaugų vartotojų lėšų apsaugos būdą – buvo sudariusios laidavimo (garantijos) sutartis su draudimo bendrove ar kredito įstaiga šioms lėšoms apdrausti.

2015 m. balandžio 1 d. visos mokėjimo įstaigos vykdė įstatyme nustatytus minimalaus nuosavo kapitalo ir nuosavo kapitalo reikalavimus. 2015 m. balandžio 1 d. duomenimis, visų mokėjimo įstaigų nuosavas kapitalas buvo 44 mln. Eur. Bendras nuosavo kapitalo poreikis (apskaičiuotas taikant vieną iš mokėjimo įstaigos pasirinktų metodų, patvirtintų Lietuvos banko) minėtą datą sudarė 2,6 mln. Eur (per metus padidėjus mokėjimo įstaigų skaičiui ir mokėjimo įstaigų veiklos apimtims, šis dydis padidėjo 176 tūkst. Eur).

Dėl gana mažų mokėjimo operacijų apimčių ir kitų finansinių duomenų, naudojamų skaičiuojant nuosavo kapitalo poreikio dydį, 11 mokėjimo įstaigų nuosavo kapitalo poreikis neviršijo minimalaus įstatyme nustatyto dydžio (20 tūkst. Eur). Pažymėtina, kad 20 iš 25 mokėjimo įstaigų, kurioms privaloma vykdyti nuosavo kapitalo reikalavimą, apskaičiuodamos nuosavo kapitalo poreikį, taikė B metodą, pagrįstą pastarųjų 12 mėn. mokėjimo operacijų sumos vidurkiu, 2 – C metodą, pagrįstą mokėjimo paslaugų pajamomis ir išlaidomis, ir 3 – A metodą, pagrįstą mokėjimo įstaigos pastoviosiomis pridėtinėmis išlaidomis.